

1452.

Na osnovu člana 39 stav 5, člana 40 stav 6, člana 42 stav 3 i člana 46 stav 4 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG" broj 28/06 i "Službeni list CG" broj 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

P R A V I L N I K **O NAČINU OBAVLJANJA FITOSANITARNOG PREGLEDA I USLOVIMA ZA** **IZDAVANJE BILJNOG PASOŠA***

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način obavljanja fitosanitarnog pregleda, uslovi i način izdavanja biljnog pasoša, obrazac i sadržaj biljnog pasoša i način označavanja pošiljke bilja koja se premješta do odredišta u unutrašnjosti sa fitosertifikatom zemlje izvoznice.

Način obavljanja fitosanitarnog pregleda

Član 2

Fitosanitarni pregled pošiljke bilja sa Liste V.A. koja se premješta, obavlja se kod držaoca bilja.

Fitosanitarni pregled iz stava 1 ovog člana obavlja fitosanitarni inspektor u prisustvu lica odgovornog za zdravstvenu zaštitu bilja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja, a fitosanitarni pregled krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L. i plodova *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. i njihovih hibrida obavlja se po potrebi, a najmanje jednom u tri godine.

Fitosanitarni pregled iz stava 1 ovog člana obuhvata: provjeru dokumentacije, provjeru identiteta i provjeru zdravstvenog stanja bilja.

Provjerom dokumentacije vrši se kontrola:

1) rješenja o upisu u Registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (u daljem tekstu: registar);

2) evidencija o:

- porijeklu bilja namijenjenog sjetvi ili sadnji;
- rezultatima laboratorijskih analiza zdravstvenog stanja bilja;
- proizvodnji i/ili preradi i/ili distribuciji bilja (početak, tok i završetak proizvodnje);
- preduzetim fitosanitarnim mjerama za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama;
- izdatim biljnim pasošima; i
- drugim agrotehničkim mjerama.

Provjerom identiteta vrši se kontrola kojom se provjerava da li lice upisano u registar:

- 1) proizvodi bilje u skladu sa izvršenim upisom u registar;
- 2) proizvodi bilje u skladu sa prijavljenim količinama;
- 3) upotrebljava biljni pasoš u skladu sa ovim pravilnikom.

Provjera zdravstvenog stanja bilja vrši se najmanje vizuelno u zavisnosti od specifičnosti proizvodnje.

Nakon obavljenog fitosanitarnog pregleda sačinjava se zapisnik.

Uslovi za izdavanje biljnog pasoša

Član 3

Biljni pasoš se izdaje za pošiljku bilja koja ispunjava uslove iz člana 2 ovog pravilnika.

Biljni pasoš za pošiljku bilja koja se premješta sa mjesta proizvodnje do krajnjeg korisnika, izdaje se i prati bilje sa Liste V.A.I, tačka 1. i sa Liste V.A.II, tačka 1.

Biljni pasoš za pošiljku bilja koja se premješta sa mjesta proizvodnje do profesionalnih proizvođača, radi daljeg gajenja izdaje se i prati bilje sa Liste V.A.I, tač. 2. i 3. i bilje namijenjeno premještanju u određeno zaštićeno područje sa Liste V.A.II, tač. 2. i 3.

Biljni pasoš izdaje se za pošiljku bilja sa Liste V.A., koja se unosi iz zemalja koje nijesu članice Evropske unije (u daljem tekstu: treće zemalje).

Biljni pasoš ne izdaje se za plodove *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. i njihove hibride sa lišćem i peteljka i za bilje sa Liste V. A. I., tač. 2. i 3., pod uslovom da:

- se premještaju na lokalnom tržištu proizvođačima koji nijesu profesionalni proizvođači, ili
- se premještaju, a namijenjeni su za prodaju krajnjem korisniku upakovani i označeni za konačnu upotrebu (pravnim licima, profesionalnim proizvođačima ili fizičkim licima van lokalnog tržišta).

Način izdavanja biljnog pasoša

Član 4

Biljni pasoš izdaje se kao službena etiketa ili službena etiketa i prateći dokument.

Službena etiketa pričvršćuje se pojedinačno na biljku ili na zbirno pakovanje ili na prevozno sredstvo pod uslovom da je isključena mogućnost ponovne upotrebe.

Etiketa iz stava 2 ovog člana, treba da je izrađena od materijala otpornog na vodu i druge spoljne uticaje.

Prateći dokument je dokument koji prati pošiljku bilja (faktura, otpremnica) i sadrži podatke iz člana 11 ovog pravilnika.

Biljni pasoš može da sadrži i druge podatke, utvrđene zakonom kojim su uređeni sjemenskom i sadnim materijalu, ako su jasno odvojeni.

Vrste biljnih pasoša

Član 5

Vrste biljnih pasoša su:

- 1) standardni biljni pasoš;
- 2) biljni pasoš za zaštićena područja;
- 3) zamjena biljnog pasoša.

Standardni biljni pasoš

Član 6

Standardni biljni pasoš izdaje se za pošiljku bilja:

- sa Liste V.A koja se premješta sa mjesta proizvodnje; ili
- sa Liste V. B. i Liste V. A. koja se unosi iz trećih zemalja; ili
- koja ima biljni pasoš, ali se pošiljka bilja kod primaoca na mjestu proizvodnje nalazi duži vremenski period pri čemu je došlo do promjena u razvojnom stadijumu bilja, a promjenom razvojnog stadijuma bilja smatraja se dalje gajenje ili promjena mjesta proizvodnje, a daljim gajenjem smatra se sadnja, presađivanje, kalemljenje, ukorjenjivanje ili aktivni rast bilja u zaštićenom prostoru u trajanju od najmanje četiri nedjelje, odnosno dvanaest nedjelja na otvorenom prostoru; ili
- koja se premješta kroz zaštićeno područje ukoliko nema opasnosti od širenja štetnih organizama; ili
- koja se premješta iz zaštićenih područja.

Biljni pasoš za zaštićena područja

Član 7

Biljni pasoš za zaštićena područja izdaje se pod uslovom da se pošiljka bilja premješta u zaštićeno područje ili unutar zaštićenog područja u kojem nema zaraze određenim štetnim organizmom i sadrži oznaku "ZP" (zona protecta).

Zamjena biljnog pasoša

Član 8

Zamjena biljnog pasoša sadrži oznaku "RP" (replacement passport) i izdaje se radi daljeg premještanja za pošiljku bilja koju prati biljni pasoš u slučaju kada:

–se pošiljka bilja dijeli u više pojedinačnih pošiljaka ili se više pojedinačnih pošiljaka ili njihovih dijelova združuje u jednu pošiljku, ili

–je došlo do promjene zdravstvenog stanja bilja.

Zamjena biljnog pasoša za zaštićeno područje izdaje se za pošiljku bilja koja se premješta i sadrži oznake: "ZP" i "RP".

Izdavanje biljnog pasoša za bilje koje se unosi iz trećih zemalja

Član 9

Pošiljka bilja sa Liste V.B., koja se unosi iz trećih zemalja i sa Liste V.A. za koje je na mjestu unošenja fitosanitarnim pregledom utvrđeno da ispunjava fitosanitarne uslove, fitosanitarni inspektor zadržava fitosertifikat i izdaje biljni pasoš na obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Fitosanitarni inspektor na mjestu unošenja dozvoljava premještanje pošiljke bilja iz stava 1 ovoga člana, koja se ne dijeli i ne združuje, do odredišta u Crnoj Gori sa fitosertifikatom zemlje izvoznice koji se označava okruglom oznakom u čijem je središnjem dijelu napisano: "RPP" i smatra se zamjenom biljnog pasoša.

Pošiljka bilja za koju se fitosanitarni pregled ne izvrši u cjelini na mjestu unošenja, fitosanitarni inspektor dozvoljava premještanje te pošiljke do službeno odobrenog mjesta pregleda sa fitosertifikatom zemlje izvoznice koji je označen u skladu sa stavom 2 ovog člana i zadržava kopiju fitosertifikata.

Druge oznake

Član 10

Za pošiljke sjemenskoga krompira *Solanum tuberosum* L., sjemena suncokreta *Helianthus annuus* L., sjemena paradajza *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw., sjemena pasulja *Phaseolus* L. i sjemena lucerke *Medicago sativa* L., biljnim pasošem se smatra službena etiketa izdata u skladu sa propisima kojima je uređen sjemenski i sadni materijal i koja sadrži podatke iz člana 11 tač. 1, 2, 3, 4 i 10 ovog pravilnika.

Za pošiljku sjemenskog krompira *Solanum tuberosum* L. koja se unosi u zaštićeno područje ili premješta unutar zaštićenog područja, biljni pasoš treba da sadrži i podatke iz člana 11 tačka 8 ovog pravilnika.

Sadržaj biljnog pasoša

Član 11

Biljni pasoš sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv: "Biljni pasoš Crne Gore";
- 2) kod zemlje: "ME";
- 3) naziv organa uprave nadležnog za poslove zdravlja bilja i/ili ime i prezime lica koje izdaje biljni pasoš;
- 4) jedinstveni registarski broj (FITO-broj);
- 5) serijski broj partije, broj pratećeg dokumenta ili broj nedjelje u godini proizvodnje;

- 6) botanički naziv bilja;
- 7) količinu bilja;
- 8) za pošiljku bilja zazaštićeno područje - oznaku za zaštićeno područje: "ZP" i naziv područja ili štetne organizme sa liste zaštićenih područja (redni broj);
- 9) za pošiljku bilja za koju se izdaje zamjena biljnog pasoša: oznaku za zamjenu biljnog pasoša: "RP" i jedinstveni registarski broj (FITO-broj) proizvođača ili uvoznika ili lica koje izdaje biljni pasoš koji je prvobitno pratio pošiljku bilja ako je moguće;
- 10) oznaku: "EC plant passport";
- 11) za bilje iz trećih zemalja: naziv zemlje porijekla.

Početak primjene

Član 12

Odredba člana 11 tačka 10 ovog pravilnika primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

* U ovaj pravilnik prenešena je Direktiva Komisije 92/105/EEZ od 3. decembra 1992. godine o utvrđivanju stepena standardizacije biljnih pasoša koji se koriste prilikom premještanja određenog bilja, biljnih proizvoda ili drugih objekata unutar Zajednice i o utvrđivanju detaljnih postupaka u vezi sa izdavanjem biljnih pasoša kao i uslovi i detaljni postupci njihove zamjene/Commission Directive 92/105/EEC of 3. December 1992. establishing a degree of standardization for plant passports to be used for the movement of certain plants, plant products or other objects within the Community, and establishing the detailed procedures related to the issuing of such plant passports and the conditions and detailed procedures for their replacement; Direktiva Komisije 2005/17/EC od 2. marta 2005. godine o izmjeni određenih odredbi Direktive 92/105/EEZ o biljnim pasošima/Commission Directive 2005/17/EC of 2 March 2005 amending certain provisions of Directive 92/105/EEC concerning plant passports; Direktiva Komisije 2000/29/EC od 8. maja 2000. godine o zaštitnim mjerama protiv unošenja i širenja u Zajednicu, štetnih organizama za bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom / Council Directive 2000/29/EC of 8. May 2000. on protective measures against the introduction into the Community of organisms harmful to plants or plant products and against their spread within the Community)- član 12 tačka 1.

Broj, 011-56/15-3

Podgorica, 14. decembra 2015. godine

Ministar,
prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

BILJNI PASOŠ ZA BILJE KOJE SE UNOSI IZ TREĆIH ZEMALJA*

- 1) Biljni pasoš Crne Gore;
- 2) ME;
- 3) Naziv nadležnog organa koji izdaje biljni pasoš;
- 4) Jedinstveni registarski broj uvoznika (FITO-broj);
- 5) Država u kojoj je uvoznik upisan: _____;
- 6) Broj fitosertifikata: _____;
- 7) Botanički naziv: _____;
- 8) Količina: _____;
- 9) ZP-oznaka zaštićenog područja: _____;
- 10) Zemlja porijekla: _____;
- 11) RPP ☐

Fitosanitarni pregled je izvršen u cjelini.

Datum izdavanja: _____

Fitosanitarni inspektor

M.P. _____

*Podaci na biljnom pasošu navode se velikim štampanim slovima na crnogorskom jeziku i na jednom od službenih jezika Evropske unije.

Ukoliko je službena etiketa ranije odštampana, podaci koji nedostaju naknadno se ukucavaju ili upisuju ručno velikim štampanim slovima uz stavljanje pečata na mjesta ukucavanja ili upisivanja.

Botanička (latinska) imena bilja na biljnom pasošu štampaju se ili pišu latinicom.

Svaka naknadna ispravka ili brisanje podataka biljni pasoš čini nevažećim.